
Til: Plan- og bygningsetaten, avd. Bybanen og Miljøløftet v/Solveig Mathiesen

---

Frå: Vestland fylkeskommune, avd. Mobilitet og kollektivtransport v/Heidi Rosendahl
Lindebotten

Kollektivavvikling i sentrum i avvikssituasjoner etter åpning av BT5

Bakgrunn:

Fylkeskommunen er bedt om å gå gjennom tiltak for å få til avviklingen av passasjerer både fra sentrum og på tvers av sentrum. Dette notatet prøver på en overordnet måte å belyse hvordan kollektivavviklingen vil fungere i de periodene hvor sentrale sentrumsgater stenges etter åpningen av BT5, med ekstra fokus på Bryggen og Torget. Vurderingene inkluderer både bybane og buss.

Vurdering:

I Bergen kommune er man vant med at sentrumsgater stenges på grunn av arrangementer som tiltrekker seg store folkemengder, og at dette fører til avvik i kollektivavviklingen. Selv om arrangementene har ulikt omfang og beslaglegger ulike gater til ulike tider er Bryggen og Torget sentrale byrom som ofte blir stengt i slike situasjoner. Eksempler på slike arrangementer er:

- 17.mai
- The Tall Ships Races
- World triatlon cup

I forkant av hvert arrangement som beslaglegger areal i sentrumsgatene og som genererer større folkemengder vil det være behov for en vurdering av om Bybanen kan kjøre over Bryggen, og om busser kan kjøre Torget-Øvregaten. Det vil også bli gjort vurderinger av hvilke virkemidler som skal tas i bruk for å frakte publikum inn til sentrum med kollektivtransport på dager der sentrumsgatene er stengt.

På dager med store arrangementer må man finne gode løsninger for at fotgjengere kan bevege seg på tvers av sentrum for å komme til de til enhver tid valgte snumulighetene for buss/bane. Det vil også være viktig å lage et godt system for avviksplaner.

17.mai:

Den mest omfattende stengingen av sentrumsgatene skjer i forbindelse med 17.mai når «alle» bergenserne skal inn til sentrum. På denne dagen er det nødvendig med god kapasitet i kollektivtransporten. Både Bybanen og alle bussene må vendes før sentrum. Når Bybanen til Åsane er ferdigstilt vil Bybanen denne dagen vende ved:

- Sandbrogaten
- Bergen Busstasjon

Vendingen av bussene vil skje først og fremst ved tre lokasjoner:

- Bontelabo/Dreggen
- Bergen Busstasjon
- Ved Politihuset

Vending av busser ved disse lokasjonene innebærer at publikum som skal fra sør til nord i sentrum må gå til fots mellom Busstasjonen og Bontelabo/Dreggen. Skyss har god erfaring med avvikshåndtering ifm. 17.mai. Det blir satt inn ekstra busser og bybanevogner, og ruteomleggingen blir informert om i god tid i forveien. På selve dagen blir det satt inn ekstra trafikkledere samt kundeveiledere for å veilede publikum. Politiet bistår også ved å dirigere trafikken.

Arrangementer på Koengen:

I forbindelse med større arrangement på Koengen, vurderer S Plan AS i rapporten «Reguleringsplan Bybanen – Bruk av holdeplass på Sandbrogaten under store arrangementer», 01.06.21, at: «Bybanen vil bidra positivt til publikumstransport i forbindelse med store arrangementer på Koengen og ved byarrangementer», men på de største arrangementene vil det være behov for å innføre noen grep.

Andre arrangementer som stenger Bryggen/Torget:

Før hvert arrangement vil det være behov for en vurdering av om Bybanen kan kjøre over Bryggen, og om busser kan kjøre Torget-Øvregaten. En plan for kollektivavvikling vil bli laget på bakgrunn av denne vurderingen.

Forutsetninger for at kollektivtransporten skal fungere i fremtidige avvikssituasjoner:

Det er behov for å gjøre en del grep for at vi skal klare å frakte passasjerer på en tilfredsstillende måte inn til sentrum ved store arrangement som beslaglegger sentrumsgatene. Under nevnes noen av grepene/utfordringene:

- Vendemulighet for linje 1 i sentrum
- Dreggen: Busser fra Sandviken må kunne snu og sette passasjerer av/på på Dreggen når det er arrangementer på Bryggen/Torget, men for få til dette er det behov for å gjøre noen infrastrukturtiltak her.
- Busstasjonen: Mye kapasitet beslaglegges ved at det blir veldig mange flere kollektivpassasjerer som skal til/fra og oppholde seg på terminalen. På generelt grunnlag er det behov for å øke kapasiteten på Busstasjonen samt bedre fremkommeligheten på innfartsårene inn mot terminalen, både for at terminalen skal fungere i avvikssituasjoner men også i permanent situasjon.
- Holdeplasskapasiteten for buss blir med bygging av Bybane gjennom sentrum redusert. Siden det ikke legges opp til holdeplasser for buss for bane i sentrum, vil buss for bane ta kapasitet fra ordinær ruteproduksjon i avvikssituasjoner.

Det er behov for å jobbe videre med de ovennevnte problemstillingene i prosesser utenom reguleringsplanen for Bybanen til Åsane.